

Практичне заняття 2
Поняття правового статусу особи. Громадянство.

Джерела:

1. [Загальна декларація прав людини](#)
2. [Міжнародний пакт про громадянські і політичні права](#)
3. [Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права](#)
4. [Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод](#)
5. [Конвенція, що регулює деякі питання, пов'язані з колізією законів про громадянство](#)
6. [Конвенція про громадянство одруженої жінки](#)
7. [Європейська конвенція про громадянство](#)
8. [ЗУ «Про громадянство України»](#)
9. [ЗУ «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»](#)
10. [Конвенція про статус біженців](#)
11. [ЗУ «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»](#)
12. [Конвенція про статус апатридів](#)

Теоретичні питання:

1. Поняття і риси правового статусу особи
2. Види правових статусів людини
3. Структура правового статусу особи
4. Гарантії конституційних прав і свобод
5. Поняття громадянства в міжнародному праві
6. Способи набуття громадянства
7. Припинення громадянства
8. Особливості правового статусу іноземців
9. Особливості правового статусу осіб без громадянства

Практичні завдання:

1. Громадянин України Володимир взяв шлюб з громадянкою Перу Валенсією. Після кількох років спільного проживання на території Перу подружжя вирішило повернутись на територію України. Тут Валенсія вирішила влаштуватись на роботу вихователькою дитячого садочка, але їй відмовили з огляду на відсутність в неї громадянства. Валенсія заперечила, що при вступі в шлюб вона мала б автоматично набути громадянства чоловіка, адже за законодавством її країни вона втратила громадянство при вступі в шлюб з іноземцем.

Чи можна вважати Валенсію особою без громадянства?

Якими міжнародними актами врегульовано громадянство заміжньої жінки?

Який порядок набуття громадянства для Валенсії?

Чи змінилася б ситуація, якби Валенсія була громадянкою Бразилії?

Чи правомірна відмова у працевлаштуванні?

2. На одній із зупинок громадського транспорту міста Суми працівники патрульної поліції знайшли кошик з немовлям. До кошика додавалась записка англійською мовою про те, що немовля звать Джон і що він є сином дівчини, яка приїхала до Сум навчатись з-за кордону. Тим не менш, позашлюбна дитина для неї – сором, і вона не може її залишити і виховувати. У

записці зазначалось, що мати відмовляється від всіх прав на дитину і просить попіклуватись про її сина. Опитування громадян та перегляд відео з камер спостереження не дозволили ідентифікувати особу дівчини, яка залишила немовля.

Чи можна вважати дитину особою без громадянства?

Якими міжнародними документами визначається громадянство дитини?

Чи змінилося б рішення, якби ця подія сталась у 2005 році?

3. Хто з перелічених осіб може претендувати на спрощений порядок отримання громадянства відповідно до норм міжнародного права?

a) Особа А., який перебуває у шлюбі з громадянкою України В.

b) Г., який є особою без громадянства і сином громадянки України Ф.

c) Д., який проживає на території України протягом 2 місяців і здійснив інвестиції в українську економіку

d) З., який є сином Ш. Останній наразі майже закінчив процедуру отримання українського громадянства

e) К., який є дипломатом іноземної держави і попросив політичного притулку і громадянства в обмін на розвідувальні дані

f) П., якого усиновила громадянка України Р.

g) Я., який є громадянином іноземної держави, але вступив у добровільче збройне формування на території України для участі в АТО

h) Г., народжений на території України від громадян Узбекистану 18 років тому і постійно проживає на території України

i) М., який є сином співробітника посольства США в Україні і протягом 5 років проживає в Україні разом з батьками

j) Л., громадянин Білорусі, який отримав статус біженця в Україні в 2011 році і з того часу постійно проживає в Україні

4. Вінченцо прибув на територію України у 2010 році з метою постійного проживання. У 2015 році він був натуралізований. Тим не менш, згодом було виявлено, що Вінченцо на території України не проживає, а постійно перебуває в Іспанії, де він одружився, влаштувався на роботу і де народився його син, громадянин Іспанії. Всю належну йому нерухомість Вінченцо продав і на територію України не з'являвся, рідних чи друзів на території України у нього не залишилось, і з 2015 року на території держави Вінченцо не з'являвся. Чи можна вважати, що Вінченцо втратив зв'язок з державою громадянства? Чи є це підставою для втрати громадянства? Які міжнародні акти регулюють ці питання? Дайте правову оцінку ситуації з посиланням на норми міжнародного права.

5. Олександр, народжений на території України натуралізований громадянин Німеччини повернувся на територію України у 2015 році з метою роботи на державній службі. Олександр було повернуто громадянство у спрощеному порядку і прийнято на державну службу. Олександр також зобов'язався протягом року вийти з громадянства Німеччини. Станом на січень 2017 року Олександр все ще не вийшов з громадянства Німеччини, відтак йому було повідомлено про втрату українського громадянства. Дайте правову оцінку ситуації з посиланням на міжнародні акти.

6. Максиміліан отримав громадянство України у 2015 році, вийшовши при цьому з громадянства Вірменії. Протягом двох років перебування на території України Максиміліана 12 разів затримували за водіння у нетверезому стані, 5 разів – за хуліганські дії, 2 рази – дрібні крадіжки та 1 раз – за неоплачений обід в ресторані. Відтак Максиміліана було затримано, повідомлено про втрату громадянства та депортовано на територію Вірменії. При цьому Максиміліан став особою без громадянства. Дайте правову оцінку ситуації на основі міжнародних актів.

7. Зойбергу було пожалуване українське громадянство у 2014 році. В заяві на отримання громадянства Зойберг вказав, що щодо нього на батьківщині ведеться слідство, але воно є повністю політично мотивованим. Перебуваючи в громадянстві України Зойберг неодноразово вдавався до критики держави, закликав до насильницького повалення державної влади. СБ України виявила, що Зойберг підтримує зв'язки з терористами, отримує фінансування з-за кордону з метою організації терористичних актів по всій території України. Крім того, з держави його попереднього громадянства надійшов запит на екстрадицію, адже Зойберга було заочно засуджено до 15 років позбавлення волі за 4 факти згвалтування, 2 дрібні крадіжки та один розбій. Зойберга було затримано, повідомлено про втрату громадянства України та екстраговано до держави попереднього громадянства. Дайте правову оцінку ситуації на основі міжнародних актів.

8. Ліла проживала на території окупованого Криму та працювала у дитячому садку. Після початку окупації її керівництво поставило Лілі вимогу: здати паспорт громадянина України та отримати паспорт громадянина РФ. У разі відмови Лілі погрожували втратою роботи і навіть фізичною розправою. Дайте правову оцінку ситуації на основі міжнародних актів та національного законодавства.

9. Фрай, громадянин України, виїхав за кордон на навчання. Навчаючись в університеті Фрай дізнався, що при ньому функціонує військова кафедра. Фрай вступив на навчання на військову кафедру і закінчив навчання з відзнакою. Повернувшись на батьківщину Фрай довідався, що він втратив громадянство, при цьому ставши апатридом. Дайте правову оцінку ситуації на основі міжнародних актів.